

خه باتکر و پیشمه رگی شورشاً نه یلوی مهلا همدی پو سیلاف د پهیفت

کوردستان ئەو وهلاته ئەوی ب سەدان زانا و رهوشه نبیر لی سهره لداین و بووینه گهنجینه کا زانستی و ئەدهبی ژبو پیشفه برنا ملله تی و ل دهفهره مه گه له ک زانا و هوشمه ند و میرخاس رابووینه و ب چهک و پینقیسی خو خزمه تا فی وهلاتی کریه. ماموستا (مهلا همدی سه له فی) ئیک ژ وان که سایه کو ب ههر دوولایا (پینقیس و شورهش) خزمه تا گهل و دهفهره خو کریه، ژ بهر فی چه ندی مه ب فەر دیت ئەم ل مالا بهرزی بیینه میهفان کو چه ندەکی ژ ژیان و بیرهاتنن وی بو خوینده فانیان سیلاف بهرچاف کهین.

دیدار: کوفان احسان یاسین

قان زاناین ل خاری خاندی یه وهکی (مهلا عهبدولهادی مفتی ل دهوکی وشيخ عبدالله رحمانی هندی و شينخ محب الله شاهه پاكستاني و شينخ بهديعددين شاهه پاكستاني و شينخ حهبيب رحمان ئەزه می هندی و شينخ عبدالله تهليدي مي غربي و شينخ زهير شاوليشي ديمه شقي) خودی ژ همیا رازی بیت.

چه نابی ته ج بهرهم هه نه؟

من پتر ژ ۸۲ قه کولینان کرینه، ژبلی چهندها پهرتوکین ئابنی و دبروکی من ل دوپچوون بو کره، دیسان من گه له ک نقیسین ل گه له ک کوقارا به لاف کرینه ب ههر دوو زمانین عه ره بی و کوردی و من هه می د پهرتوکه کیندا کوم کرینه ب ناقح (مقالات ملاحمدی) و هاتینه به لاقکرن ل پهرتوکخانا (الاصالة و التراث) ل شارقه.

ل دور زيانا خویا سیاسی گوت:

پشتی مهلا مسته فا ژ ئیکه تیا سوڤیتی زفری ل ساللا ۱۹۵۸ ئەز و (مهلا مهمود دیرشهوی) چووینه سهره دانا وی ل بهغدا و ل ده می ئەم گه هشتینه بهغدا خودی ژئ رازی (مهلا ئەنورهی مایی) هاته دگهل مه دا و ب رینیا (عهبدوله زیزی حه جی مهلوی) ئەم چووینه لایی بارزانی و پیشواییه کا گهرم ل مه کر، پاشی دهم بو دهم من سهره دانا وی دکر و سهروک مه سعود هیتستا یی بچویک بوو و قوتابی بوو. دیسان مهلا ئەحمه دی ئاکره بی ده می چووینه لایی وی بو من دگهل ویدا سلاف هه نارتبوون و پرسیارا حالن من کربوو. پشتی ئەز بوویمه ئەندامی

مهلا همدی کی به؟

ئەز (مهلا همدی کوری عهبدوله جید کوری ئیسماعیلی سه له فی) ل ریکه فتی ۱۹۳۱/۴/۲۱ ل گوندی (مسته فاوی) سهر ب قهزا مالکی (دیریکا کهفن) ل باژیری حه سه که (جزیری) ژ دایک بوویمه و ل ساللا ۱۹۴۰ ئەز بوویمه قوتابی ل گوندی خو تا ریزا پینچی سهره تایی من خاندی یه و ل ساللا ۱۹۴۸ ئەز بوویمه قوتابی ل قوتابخانه کا ئابنی یا نه فه رمی ل گوندی (کورتەبان) ل نیزیکی گوندی خو.

مهلا همدی کهنگی و ل سهر دهستی

کی نیجازا زانستی وهگرتهیه؟

من ل سهر دهستی گه له ک زاناین بهرکه فتی خویندی یه و ل ساللا ۱۹۵۴ وهکی هه می زاناین کورد من نیجازا زانایی ل سهر دهستی ماموستایی خو (شینخ ئیسماعیل کوری ئەلیاسی کوردی) خودی ژئ رازیبیت وهگرتهیه، و ئەز گه له ک یی پی کاریگه ر بووم، چونکی د گه له ک بیر و بوچوونین خو دا د چو سهر سه له فییه تی.

ژبلی فی زانای ته ل بهر دهستی

کیش زانایی دی خاندی به؟

ل پایزا ساللا ۱۹۵۴ تا ۱۹۵۶ ئەز چوویمه دیمه شقی و من ل بهر دهستی (شینخ محمه د ناسردینی ئەلبانی) خاندی یه و ئەز گه له ک یی پی کاریگه ر بووم. دیسان من ل بهر دهستی زاناین مويسلی خاندی یه مینا (شینخ عبد الله حه سو و شينخ عمر نعمه) خودی ژ وان رازیبیت، ژبلی قان زانایا من ل بهر دهستی

لیژنا ناوچا ئامیدی (پ.د.ک) ل مه ها ۸ ساللا ۱۹۶۱ من چاف ب سهرکردی کورد مهلا مسته فایی بارزانی کهفتن ل دهفهره (چالی) ههر دهمی چوونا من بو لایی وی ههر ئیک ژ (مهلا ماتور و حه مید کاوانی و محمه د ئاغایی سورچی) ل ویری ناماده بوون و گوته مهلا مسته فای مه دقتت ئەم شه ری دهست پی بکهین. مهلا مسته فای گوئی: گوهی خو نه دهنه نه زانا مه تا نها چ نینه و ئەم د بی خودانین، و پشتی ئەز ژ ویری زفریم ئەز و هه لی عه سه که ری هاتینه چیا یی مه تینا و ههر ئیک ژ مه سهره ده ریا هه دک پيشمه رگا دکر.

(ئەحمه دی عه بی) بهرپرسی لیژنا ناوچا ئامیدی بوو و رابوو ب ژناقبرنا سریا چه لکی، ئەهه ژئ

مهلا حهمدی و عیسی سوار

دان و محهمه دئیمین میرخان ژي بریندار بوو و د وی دهمیدا فروکا کاغهن بهردان و تیدا گوت: هر کهسهکی خو بدهته دستت مه ئەم چ نه خوشیی بو چی ناکهین، ئەو بوو ئەز هاتمه ته کلپ کرن کو بچمه لایئ ریفه بهرئ ناحیا ئەتروشی و محهمه دئیمینی دگهل خو ببهم ب مهرما چاره کرنی. دیسان ل داستانا عین زاله ژي من پشکداری کر بوو ل ویرئ مه ریفه بهرئ کومپانیی گرت کو ئنگلیز بوو دگهل ئەنده زیاره کی عیراقي و ل داستانا باکرمان ئەزئ پشکدار بوویم. و ل ساللا ۱۹۶۲ مهلا مستهفای

ئەفه مهلا حهمدی هات و چ دفتت بو بکه. پاشی من مهلا مستهفا دیت و گوته من فهرمو. من گوتئ: من پیندقی ب هندک له شکهری ههیه و ئەز فهگه ریامه فه و مهلا مستهفا بخو هاته دهفه رئ و عهلی عهسکه ری گوته من: مهلا مستهفا یئ هاتیه دهفرا نیروهیا و ب زویترین دم بگهیه لایئ وی. پاشی مهلا مستهفا هاته بیدوهی ل ویرئ من چاف ب وی کهفتن و گوته من دگهل ئەسهه دئ خوشهقی به. من پشکداری د گهلهک شهرادا کریه، وهکی داستانا چپایی مهتینی و شه رئ مرییا کو مه دوو شههید

بو حکومهتی یا دلئیش بوو. ئەز و عهلی عهسکه ری ل سه رئ چپایی مهتینی بووین و د وی دهمیدا عهلی عهسکه ری ل شکهفتا دهرمانه بو ل ئامیدیی داخاز ژ من کر بچمه لایئ بارزانی و داخازا هندک چه کدارا ژئ بکه م ژ بهر کو جهئ مه یئ ب ترسه، هر د وی دهمیدا (مهلا حهسه ن ومه حمود بارزانی) به رهف لایئ مه فه هاتن و گوت: ئەم یئ د هوارا (محمد ئاغایی چه مانکی) هاتین، پاشی ئەز چوومه (صهفته) و من شیخ ئەحمه د ل ویرئ دیت و کاغزهک دا ف من بو مهلا مستهفای تیدا نقیسی بوو:

مهلا حهمدی دگهل کومه کا پيشمه رگین شورشا ئیلولی

ئەز دامە دگەل ئەسەد خوشەفی و بنگەهی مه ل (گەرمکی) بوو، پاشی ئەم چووینە (ئەدنی).

دوو ماھیک پەینا مەلا مستەفای بو تە ج بوو؟

ل سالا ۱۹۷۵ ئەز چوومە لایێ جەنابێ وی ل دەقەرا کەرەچ و پەیفەک گوته من ئەز چ جار ژ بێر ناگەم (تو هەر ئەو مەلا حەمدی ئەوی ئەز تە دنیاسم، ئەز ژێ هەر ئەو مەلا مستەفامە ئەفێ تو من دنیاسی، جەهی تو لی بکاری دەستی خو درێژی من بکە دەستی خو درێژ بکە) ئەفە ژێ مەزنترین نیشانا وەفایی بوو دناقبەرا مەدا.

ج روژ د ژيانا تەدا گەلەک نەخوش بوون؟

من گەلەک نەخوشی د ژيانا خودا دیتینە، ژ وان هەندەک روژ گەلەک د نەخوش بوون وەکی سالا ۱۹۵۷ ئەز دگەل شیخی خو ئیسماعیلی کوردی ل تەلەغفەری ئەم هاتینە گرتن ژبەر کو ئیک ژ شیخین شەمەری ب نافێ (علی دەرویش) سیخوری ل مە کربوو و گوتبوو ئەف هەردوکه شوعی نە و پاشی ئەم هاتینە ئازادکرن پشتی ئاخذتین وی نەویدی دەرکەفتین. دیسان وەغەرکنا مەلا مستەفای (ئەز چ جار ژبیر ناگەم) بو من روژەکا گەلەک نەخوش بوو، دیسان شەری چپایی مەتینی بو من گەلەک یێ نەخوش بوو، هەروەسا ل سالا ۱۹۶۰ ئەز کەفتمە بەر ئەشکەنجەدانی و لێدانی ل مویسلێ، دیسان ل سندوری تەقەنگ بەردانە من و خودی هاریکار

هاتمە دویرئێخستن بو دەقەرا هیت ل باژیری ئەنباری و ئەز ل سالا ۱۹۷۰ یێ هاتیمە سەرسنکی و تا نە ژێ ئەز لی دژیم.

تە ج هیفیبەک هەبە ؟

مللەتی من رزگار بیت و ژ بن دەستی دوژمنا دەرکەفت و پاشەروژا وان د دەستی وان دابیت و ژ تارینی دەرکەفن بەرەف روناھیی.

پەینا تە یا دوو ماھیی بو کوئارا

سیلاف چی یە؟

داخازی ژ هەوہ دکەم هوین راستیی ژ خەلکی را بیژن و ئەز سوپاسیا هەوہ دکەم و داخازا سەرکەفتنی ژ کوئارا سیلاف را داخازم.

بو ئەز قورتال بووم، و ل سالا ۱۹۷۲ سیخورا بزاقا کوشتنا من کر، لی ئەز ژ وی پیلانی ژێ دەرپاس بووم.

ج روژین خوش ل بێرا مەلا حەمدی نە؟

هاتنا مەلا مستەفای بو دەقەری و بەیاننا ۱۱ ئاداری و هەر سەرکەفتنەکا مە ئینابا بو من روژەکا خوش بوو.

تو نە یێ ب ج شە مژویلی؟

نە ئەز یێ ل دویقچوونا کومەکا پەرتوکا دکەم و ئەزی مژویلی نغیسنا بېرهاتن وسەربوور و یادەوهریین خو مە.

سەرسنک ل دەف مەلا حەمدی چی یە؟

پشتی بزاقا رزگار ییا کوردی تووشی خو پانی بووی دوو سالا ئەز

